

Hem>Dina rättigheter>Tilltalade (brottmål)

Verdachten (in strafzaken)

Belgien

In deze informatiebladen wordt toegelicht wat er gebeurt wanneer iemand wordt verdacht of beschuldigd van een misdrijf en voor de rechter moet verschijnen. Voor informatie over lichte overtredingen, zoals verkeersovertredingen waarop meestal een vaste sanctie staat, zoals een boete, zie informatieblad 5. Wanneer u het slachtoffer bent van een misdrijf, vindt u hier alle informatie over uw rechten.

Samenvatting van het strafrechtproces

Hieronder vindt u een samenvatting van de gebruikelijke fasen in een strafproces.

De onderzoeksgerechten

De raadkamer en de kamer van inbeschuldigingstelling (in beroep) zijn onderzoeksgerechten. Zij kijken naar de regelmatigheid van het aanhoudingsbevel, doen uitspraak over de handhaving van de voorlopige hechtenis, houden toezicht op het verloop van het gerechtelijk onderzoek en beslissen over eventuele verwijzing naar een bevoegde strafrechter (regeling van de rechtspleging).

Het verloop van de procedure voor de raadkamer:

oproeping per faxpost of bij aangetekende brief;

raadpleging van het dossier ter griffie;

in het kader van de regeling van de rechtspleging : mogelijkheid tot het formuleren van een verzoek om het verrichten van bijkomende onderzoekshandelingen voorafgaand aan de zitting; wanneer de raadkamer oordeelt dat voldoende bezwaren bestaan verwijst zij de zaak naar de politierechtbank (bij overtreding) of de correctionele rechtbank (bij wanbedrijf).

De correctionele kamers

Wanneer u wordt meegedeeld dat u een strafbaar feit (misdrijf dat wordt bestraft met een geldboete van ten minste 26 euro en/of een gevangenisstraf van 8 dagen tot 5 jaar) hebt gepleegd, wordt u opgeroepen voor de correctionele rechtbank, die bepaalt of u schuldig bent aan de feiten die u worden aangerekend, u vrijspreekt of veroordeelt en eventueel een bedrag toekent aan de slachtoffers uit hoofde van schadevergoeding. De correctionele rechtbank kan een gevangenisstraf van maximaal 20 jaar opleggen voor een gecorrectionaliseerde misdaad.

Het verloop van de procedure voor de correctionele rechtbanken:

dagvaarding door een gerechtsdeurwaarder;

raadpleging van het dossier ter griffie;

terechtszitting;

de rechter doet uitspraak binnen een maand na het in beraad nemen van de zaak ;

uitspraak van het vonnis;

recht om hoger Beroep in te stellen.

Het hof van assisen

Wanneer u wordt beschuldigd van een misdrijf (strafbaar feit dat wordt bestraft met maximaal levenslange gevangenisstraf), wordt uw zaak voor het hof van assisen gebracht. Een jury bestaande uit 12 uit de bevolking gekozen juryleden zal bepalen of u schuldig bent aan de feiten die u worden aangerekend.

Samen met het hof, dat bestaat uit drie beroepsmagistraten, zullen deze juryleden, wanneer u schuldig wordt verklaard, beraadslagen over te toe te passen straf. Na de beëindiging van de strafzaak wordt, in voorkomend geval, de afhandeling van de zaak op burgerlijk vlak voortgezet. Dit gebeurt door de beroepsrechters, zonder jury. .

Het verloop van de procedure voor het hof van assisen:

verwijzingsarrest van de kamer van inbeschuldigingstelling en dagvaarding bij deurwaardersexploot;

raadpleging van het dossier ter griffie (gratis afschrift op verzoek);

preliminaire zitting: samenstelling van de lijst van te horen getuigen ; tenminste twee werkdagen voor de zitting ten gronde vindt de samenstelling van de jury plaats ;

mondelijke verloop van de procedure ;

besluitvorming: beraadslaging over de schuld (jury), en eventueel over de straf (hof en jury), en daarna over de burgerlijke vordering; de beslissing moet worden gemotiveerd ;

mogelijkheid van cassatieberoep.

Gedetailleerde informatie over al deze fasen van de procedure en over uw rechten vindt u in de informatiebladen. Deze informatie kan niet in de plaats komen van het raadplegen van een advocaat en dient slechts als richtlijn.

Klik op de links hieronder voor de informatie die u nodig hebt

1 – Een advocaat raadplegen

2 – Mijn rechten tijdens het onderzoek

Aanhouding en verhoor door de politie

Dossier ter informatie

Dossier voor gerechtelijk onderzoek

In bijzondere gevallen: voorlopige hechtenis

Sluiting van het gerechtelijk onderzoek

3 – Mijn rechten tijdens het proces

4 – Mijn rechten na het proces

5 – Verkeersovertredingen en andere lichte overtredingen

Laatste update: 22/08/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen

verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

1 – Een advocaat raadplegen

Het is erg belangrijk dat u onafhankelijk advies krijgt van een advocaat wanneer u op de een of andere wijze betrokken bent bij een strafrechtelijke procedure. De informatiebladen geven u informatie over wanneer en in welke gevallen u recht hebt op vertegenwoordiging door een advocaat. U kunt hier ook in lezen hoe de advocaat u kan bijstaan. Dit algemene informatieblad informeert u over hoe u een advocaat kunt vinden en hoe de advocaatkosten worden vergoed wanneer u deze niet zelf kunt betalen.

Een advocaat vinden

Iedere advocaat in België is aangesloten bij de balie van het gerechtelijk arrondissement waar zijn kantoor gevestigd is. In Brussel bestaat deze balie uit twee balies: één van Franstalige en Duitstalige advocaten en één van Nederlandstalige advocaten.

Avocats.be vertegenwoordigt de balies van Wallonië, de Franstalige balie van Brussel en de Duitstalige balie.

De Nederlandstalige orde van Brussel en de Vlaamse balies zijn verenigd in de “*Orde van de Vlaamse Balies*” (O.V.B.).

Een lijst met advocaten is te vinden in de Witte Gids of de Gouden Gids, of op internet (<https://avocats.be> of <http://www.advocaat.be/>). U kunt zoeken naar een advocaat die regelmatig personen verdedigt in een strafproces door te zoeken op “voorkeurmateries” en daar te kiezen voor de rubriek “strafrecht”. U kunt ook nagaan of er bij u in de buurt een advocaat is door te zoeken op gemeente of gerechtelijk arrondissement.

Ook kan het secretariaat van iedere balie u een lijst geven van aangesloten advocaten.

Verder kunt u per e-mail, post of telefoon rechtstreeks contact opnemen met een advocaat die u is aangeraden.

Een advocaat betalen

Normaal gesproken betaalt u zelf uw advocaat. Het kan zijn dat de advocaat u om een voorschot vraagt. In de wet zijn geen bedragen voor het ereloon vastgelegd. Wel moet de advocaat u informeren over de wijze waarop hij zijn ereloon berekent, bijvoorbeeld via een uurtarief dat wordt gerekend aan de hand van de tijd die aan uw verdediging is besteed, of een vast bedrag voor de geleverde dienst (advies, het lezen van het dossier, pleidooi, enz.), en zo verder.

Naast zijn ereloon, vraagt de advocaat ook een vergoeding voor de gemaakte kosten, zoals briefwisseling, verplaatsingskosten en telefoon. Als hij u bijstaat in een procedure moet u ook gerechtskosten betalen, voor de rechtbank en gerechtsdeurwaarder.

De juridische tweedelijnsbijstand is geheel of gedeeltelijk gratis, afhankelijk van uw bestaansmiddelen.

Hebt u recht op tweedelijnsbijstand?

De juridische tweedelijnsbijstand wordt aan elke balie georganiseerd door het Bureau voor Juridische Bijstand (BJB). Als u denkt dat u recht hebt op tweedelijnsbijstand kan u naar een advocaat gaan of naar een BJB. Wilt u snel geholpen worden, vul dan alvast het aanvraagformulier in en breng de juiste recente documenten mee.

Wie kan rekenen op een derde betaler, bijvoorbeeld een rechtsbijstandsverzekering, komt niet in aanmerking voor een pro-Deoadvocaat.

Wanneer u niet over voldoende middelen beschikt om uw advocaat te kunnen betalen, kunt u een verzoek om kosteloze juridische bijstand indienen bij het Bureau voor Juridische Bijstand waarbij uw advocaat is aangesloten. Op internet is een lijst beschikbaar met de bureaus van elk arrondissement:

[in het Frans](#),

[in het Nederlands](#).

Forfaitaire bijdrage

Wie in aanmerking komt voor de gehele of gedeeltelijke kosteloze juridische tweedelijnsbijstand moet aan zijn advocaat wel een forfaitaire vergoeding betalen van:

20 euro per aanstelling

30 euro per aanleg voor elke gerechtelijke procedure

Sommige categorieën zijn vrijgesteld van die forfaitaire bijlage.

De persoon die de gedeeltelijke kosteloze juridische tweedelijnsbijstand geniet, betaalt naast de forfaitaire vergoeding(en) ook een bedrag aan zijn advocaat tussen de 25 euro en de 125 euro.

Advocaten mogen pas optreden nadat ze deze bedragen ontvangen hebben. De advocaat ontvangt punten voor wat hij doet. De federale overheid koppelt een bedrag aan die punten en betaalt de advocaat uit.

Laatste update: 22/08/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

2 – Mijn rechten tijdens het onderzoek

Wat is het doel van het opsporingsonderzoek en het strafrechtelijk onderzoek?

Deze onderzoeken zijn bedoeld om bewijsmateriaal te verzamelen voor het vaststellen van een strafbaar feit en om na te gaan welke elementen de onschuld van de verdachte kunnen aantonen of duidelijk kunnen maken dat er geen sprake is van een strafbaar feit.

Uit welke fasen bestaat het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek? Wie zorgt voor de tenuitvoerlegging hiervan?

De politie doet onderzoek naar strafbare feiten en de daders daarvan en verzamelt bewijs.

Wanneer de politie kennis krijgt van een misdaad, een wanbedrijf of een overtreding heeft het de verplichting daarvan kennis te geven aan de Procureur des Konings, die besluit:

de zaak te seponeren, of

het een opsporingsonderzoek te voeren, of

een onderzoeksrechter adïëren met een vordering tot gerechtelijk onderzoek.

Het openbaar ministerie beschikt over minder uitgebreide bevoegdheden dan de onderzoeksrechter. De onderzoeksrechter of de procureur des Konings leidt het onderzoek en geeft instructies aan de politieagenten die de voorgeschreven onderzoekshandelingen verrichten (verhoren, huiszoekingen, afnemen van DNA, enz.).

Wanneer het opsporingsonderzoek is afgerond

Als het opsporingsonderzoek wordt beëindigd, kan het openbaar ministerie :

de zaak seponeren;

een minnelijke schikking voorstellen: dit houdt het verval van de strafvordering in (geen strafvervolgning) bij de betaling van de door het openbaar ministerie voorgestelde geldsom;

een bemiddeling voorstellen: de verdachte rechtstreeks voor de strafrechter dagvaarden;
de verdachte door middel van een proces-verbaal oproepen om voor de rechter te verschijnen: om de procedure te versnellen, overhandigt de procureur des Konings de oproeping aan de verdachte wanneer de betrokkene is aangehouden of zich bij hem meldt.

Bij het afsluiten van het gerechtelijk onderzoek, maakt de onderzoeksrechter het dossier via een "beschikking tot mededeling" over aan de procureur des Konings. Na de ontvangst van het dossier beoordeelt de procureur des Konings de volledigheid van het onderzoek en kan hij desgevallend bijkomende vorderingen richten tot de onderzoeksrechter. Indien de procureur des Konings het onderzoek volledig acht vordert hij de regeling van de rechtspleging. Hij stelt hiertoe een eindvordering op, gericht aan de raadkamer. Hij dossier wordt ter beschikking gesteld van de partijen, die bijkomende onderzoekshandelingen kunnen vorderen. Na de behandeling voor de raadkamer kan deze beslissen :

dat het onderzoek onvolledig is en weigeren de procedure te regelen, waarna het dossier opnieuw bij het openbaar ministerie terecht komt dat bijkomende vorderingen kan richten tot de onderzoeksrechter, of
de in verdenking gestelde buiten vervolging te stellen;

het dossier verwijzen naar de bevoegde rechtbank (politierechtbank of correctionele rechtbank); wanneer de raadkamer van mening is dat de feiten moeten worden beoordeeld door het hof van assisen, geeft hij een beschikking voor het overdragen van de stukken aan de procureur-generaal, want alleen de kamer van inbeschuldigingstelling kan een zaak aanhangig maken bij het hof van assisen;

de opschorting uitspreken, wanneer vastgesteld wordt dat de openbaarheid van de debatten voor het vonnisgerecht de declassering van de in verdenking gestelde zou kunnen veroorzaken of zijn reclassering in gevaar zou kunnen brengen;

de internering gelasten (de internering van een persoon met een geestesstoornis is een veiligheidsmaatregel die er tegelijkertijd toe strekt de maatschappij te beschermen en ervoor te zorgen dat aan de geïnterneerde persoon de zorg wordt verstrekt die zijn toestand vereist met het oog op zijn re-integratie in de maatschappij).

De beschuldigde heeft het recht hoger beroep in te stellen bij de kamer van inbeschuldigingstelling, hoewel dit beperkt is tot bepaalde procedurekwesties.

Tijdens het strafrechtelijk vooronderzoek kan de onderzoeksrechter een aanhoudingsbevel afleveren in bepaalde omstandigheden:

ernstige aanwijzingen van schuld;

feiten waarop ten minste één jaar gevangenisstraf staat;

volstrekke noodzakelijkheid voor de openbare veiligheid.

Wanneer de maximaal op te leggen straf niet hoger is dan vijftien jaar opsluiting, kan het aanhoudingsbevel uitsluitend worden gegeven wanneer er ernstige redenen zijn om te vrezen voor recidive, onttrekken aan het optreden van het gerecht, verdwijning van bewijzen of samenspanning met derden. Bij misdrijven bedoeld in boek II, titel I ter, van het Strafwetboek (dit zijn terroristische misdrijven) waarop het maximum van de van toepassing zijnde straf vijf jaar gevangenisstraf te boven gaat, moeten deze redenen niet vervuld zijn.

De verdachte moet binnen vijf dagen na het geven van het bevel voor de raadkamer verschijnen, en vervolgens iedere maand of vanaf de derde beslissing tot handhaving van de voorlopige hechtenis, om de twee maanden, totdat het gerechtelijk onderzoek wordt gesloten.

Mijn rechten tijdens het opsporingsonderzoek en het gerechtelijk onderzoek

[Aanhouding en verhoor door de politie \(1\)](#)

[Opsporingsonderzoek \(2\)](#)

[Gerechtelijk onderzoek \(3\)](#)

[In bijzondere gevallen: voorlopige hechtenis \(4\)](#)

[Afsluiten van het gerechtelijk onderzoek \(5\)](#)

Aanhouding en verhoor door de politie (1)

In welke gevallen en hoe lang kan ik door de politie van mijn vrijheid worden beroofd?

U kunt van uw vrijheid worden beroofd als u op heterdaad wordt betrapt bij een misdaad of wanbedrijf. Buiten de gevallen van heterdaad is de bevoegdheid tot het bevelen van een arrestatie exclusief in handen van de procureur des Konings of de onderzoeksrechter, de politie kan alsdan enkel bewarende maatregelen nemen (oa. wanneer de verdachte poogt te ontluchten) Vrijheidsberoving door de politie mag niet langer dan 24 uur duren.

Mag ik worden gefouilleerd?

Ja, tijdens uw arrestatie of als er reden is om aan te nemen dat u een wapen of een gevaarlijk voorwerp bij u draagt, of bij bedreiging van de openbare orde.

Mag de politie mijn woning betreden?

Ja, als u bij een strafbaar feit op heterdaad wordt betrapt, als u er toestemming voor geeft of als de onderzoeksrechter een huiszoekingsbevel heeft afgeleverd.

Mag men mijn kantoor of mijn auto doorzoeken?

Ja, net als uw woning. Er zijn echter plaatsen waar de politie niet mag komen, en andere plaatsen die bijzondere bescherming genieten: voor het doorzoeken van deze plaatsen geldt een speciale procedure (kantoor/kamer van een diplomaat, van een parlementslid, plaatsen van personen die gebonden zijn aan het beroepsgeheim, enz.).

Uw auto mag worden doorzocht wanneer er reden is om aan te nemen dat deze auto is gebruikt bij het plegen van een strafbaar feit of voor het vervoeren van gezochte personen, overtuigingsstukken of bewijsstukken of voorwerpen die een gevaar opleveren voor de openbare orde.

Mag ik contact opnemen met een familie- of gezinslid, een vriend, een arts, een lid van mijn ambassade?

Wanneer de politie dit zinvol vindt of wanneer u erom vraagt, wordt u onderzocht door een arts.

U hebt het recht een derde te laten inlichten over uw arrestatie. Dit kan echter worden uitgesteld om dwingende redenen door de procureur des Konings of de onderzoeksrechter voor de duur die nodig is om de belangen van het onderzoek te beschermen.

Wanneer u minderjarig bent, is de politie verplicht uw ouders, uw voogd of uw verzorger zo spoedig mogelijk schriftelijk of mondeling op de hoogte te brengen.

Als de onderzoeksrechter een bevel tot aanhouding heeft afgeleverd, hebt u het recht om u uw consulaire autoriteiten verwittigen van uw aanhouding als u niet de Belgische nationaliteit hebt.

Wat zijn mijn rechten tijdens het verhoor door de politie?

Vooraleer wordt overgegaan tot het verhoor, wordt u op beknopte wijze kennis gegeven van de feiten waarover u zal worden verhoord en wordt u meegedeeld dat:

1) u als verdachte wordt verhoord en dat u het recht heeft om voor het verhoor een vertrouwelijk overleg te hebben met een advocaat naar keuze of een u toegewezen advocaat, en zich door hem kan laten bijstaan tijdens het verhoor, in zoverre de feiten die hem ten laste kunnen worden gelegd een misdrijf betreffen waarvoor een vrijheidsstraf kan worden opgelegd; en, in geval u niet van zijn vrijheid bent benomen, u zelf de nodige maatregelen moet nemen om zich te laten bijstaan;

2) u de keuze heeft om na bekendmaking van uw identiteit een verklaring af te leggen, te antwoorden op de u gestelde vragen of te zwijgen;

- 3) u niet verplicht kan worden uzelf te beschuldigen;
- 4) uw verklaringen als bewijs in rechte kunnen worden gebruikt;
- 5) u kan vragen dat alle vragen die u worden gesteld en alle antwoorden die u geeft, worden genoteerd in de gebruikte bewoordingen;
- 6) in voorkomend geval: u niet van zijn vrijheid bent benomen en u op elk ogenblik kan gaan en staan waar u wil;
- 7) u kan vragen dat een bepaalde opsporingshandeling wordt verricht of een bepaald verhoor wordt afgenomen;
- 8) u gebruik mag maken van de documenten in zijn bezit, zonder dat daardoor het verhoor wordt uitgesteld en dat u , tijdens de ondervraging of later, mag vragen dat deze documenten bij het proces-verbaal van het verhoor of bij het dossier worden gevoegd.

Aan het einde van het verhoor geeft men de ondervraagde persoon de tekst van zijn verhoor te lezen, tenzij hij vraagt dat het hem wordt voorgelezen. Er wordt hem gevraagd of hij zijn verklaringen wil verbeteren of daaraan iets wil toevoegen.

Voor het eerste verhoor zal u ook een verklaring van uw rechten ontvangen. Er bestaan drie modellen:

1. wanneer u niet van uw vrijheid bent benomen

2. wanneer u van uw vrijheid bent benomen

3. wanneer u van uw vrijheid bent benomen op grond van een Europees aanhoudingsbevel of een signalering

Deze verklaringen van rechten bestaan in meer dan 50 talen en kunnen worden geraadpleegd via <https://justice.belgium.be> via 'Document nodig?'.

Aan het einde van het verhoor wordt de tekst van het verhoor aan u ter lezing overhandigd, behalve wanneer u om voorlezing ervan verzoekt. Er wordt u gevraagd of uw verklaringen nog moeten worden gecorrigeerd of aangevuld. Wanneer u de taal van de procedure niet verstaat of spreekt of indien u lijdt aan gehoor- of spraakstoornissen, wordt een beroep gedaan op een beëdigd tolk tijdens het verhoor. Indien geen enkele beëdigd tolk beschikbaar is, wordt u gevraagd zelf uw verklaring te noteren. Wanneer het verhoor heeft plaatsgevonden met ondersteuning van een tolk, worden zijn identiteitsgegevens en zijn hoedanigheid vermeld.

U wordt op de hoogte gebracht van het feit dat u kosteloos een afschrift van uw verhoor kunt krijgen.

Wordt er naar mijn strafblad geïnformeerd?

De politie heeft toegang tot het centraal strafregister.

Mag mijn advocaat mij bijstaan tijdens het verhoor?

De advocaat kan aanwezig zijn tijdens uw verhoor. De bijstand van de advocaat tijdens het verhoor heeft tot doel toezicht mogelijk te maken op:

- a) de eerbiediging van uw recht uzelf niet te beschuldigen en de keuzevrijheid om een verklaring af te leggen, te antwoorden op de gestelde vragen of te zwijgen;
- b) de wijze waarop u tijdens het verhoor wordt behandeld, in het bijzonder op het al dan niet kennelijk uitoefenen van ongeoorloofde druk of dwang;
- c) de kennisgeving van uw rechten en de regelmatigheid van het verhoor.

De advocaat kan op het verhoorblad melding laten maken van de schendingen van de rechten vermeld onder a), b) en c) die hij meent te hebben vastgesteld. Hij kan vragen dat een bepaalde opsporings-handeling wordt verricht of een bepaald verhoor wordt afgenomen. Hij kan verduidelijking vragen over vragen die worden gesteld. Hij kan opmerkingen maken over het onderzoek en over het verhoor. Het is hem evenwel niet toegelaten te antwoorden in uw plaats of het verloop van het verhoor te hinderen.

Opsporingsonderzoek (2)

Het opsporingsonderzoek wordt geleid door de procureur des Konings. Het opsporingsonderzoek is van inquisitoire aard: vertrouwelijk, schriftelijk en niet-contradictoir.

Wat kan het openbaar ministerie doen in de informatiefase?

Wettelijke uitzonderingen daargelaten mogen handelingen ter verkrijging van informatie geen enkele dwangmaatregel inhouden en evenmin inbreuk maken op individuele rechten en vrijheden. Onder bepaalde voorwaarden is inbeslagneming mogelijk.

De openbare aanklager kan onder andere:

- de plaatsen bezoeken waar het misdrijf is begaan;
- verdachten en getuigen horen of door de politie laten horen;
- iemand voor 24 uur laten arresteren (niet bij heterdaad);
- zorgen dat wordt overgegaan tot een DNA-onderzoek met toestemming van de verdachte;
- de post onderscheppen en in beslag nemen (maar niet openen);
- onder bepaalde voorwaarden bankgegevens verkrijgen;
- tot huiszoeking overgaan bij betrapping op heterdaad of met toestemming van de persoon die daar daadwerkelijk woont;
- gelasten bijzondere opsporingsmethoden in te zetten die zeer indringend kunnen zijn.

Wat kan ik doen als mijn rechten worden geschonden door een handeling ter verkrijging van informatie?

Indien u geschaad bent door een opsporingshandeling (met betrekking tot uw goederen kunt u door middel van een met redenen omkleed verzoek, het strafrechtelijk kort geding, de opheffing ervan vragen ,(bijvoorbeeld wanneer uw bezittingen als overtuigingsstukken in beslag genomen zijn). De procureur des Konings moet dan binnen 15 dagen uitspraak doen. Bij gebreke hiervan of in geval van afwijzing van het verzoek kunt u beroep instellen bij de kamer van inbeschuldigingstelling. De procureur des Konings kan ambtshalve op op verzoek van het Centraal Orgaan voor de Inbeslagneming en de Verbeurdverklaring de vervreemding van in beslag genomen goederen toelaten of de goederen teruggeven tegen een zekerheidsstelling .

Heb ik toegang tot het dossier?

U kan een verzoek richten tot het openbaar ministerie tot het bekomen van inzage en/of het verkrijgen van een afschrift van een dossier.

Kan ik invloed uitoefenen op de uitkomst van het dossier?

Nee. Het openbaar ministerie besluit op eigen gezag of het de zaak seponereert, aanhangig maakt bij de onderzoeksrechter, u dagvaardt of door middel van een proces-verbaal oproept voor een strafrechter, dan wel u een alternatief aanbiedt waardoor de strafvordering kan vervallen (voorafgaande erkenning van de schuld, minnelijke schikking of bemiddeling:).

Gerechtelijk onderzoek (3)

Het gerechtelijk onderzoek wordt geleid door en valt onder de bevoegdheid van de onderzoeksrechter en wordt aanhangig gemaakt door de openbare aanklager of, door middel van een klacht met burgerlijke-partijstelling, door het vermeende slachtoffer van een strafbaar feit.

Tot welke handelingen kan een onderzoeksrechter overgaan?

Hij kan alle handelingen verrichten waarvan de openbare aanklager zich kan bedienen, en gebruik maken van belangrijke dwangmiddelen: een aanhoudingsbevel afgeven, de telefoon laten af luisteren, huiszoeking zonder toestemming, nog verdergaande bijzondere onderzoeksmethoden, enz.

Moet ik door de onderzoeksrechter worden gehoord?

Een ondervraging door de onderzoeksrechter is verplicht voorafgaandelijk aan het verlenen van een bevel tot aanhouding .

Moet de rechter mij erop wijzen dat er een dossier bestaat?

Ja. De onderzoeksrechter gaat over tot de in verdenkingstelling van elke persoon tegen wie ernstige aanwijzingen van schuld bestaan. De in verdenkingstelling vindt plaats ter gelegenheid van een verhoor of door kennisgeving aan de betrokkene. De hoedanigheid van in verdenkinggestelde geeft het recht bijkomende onderzoekshandelingen te vragen. Als u in voorlopige hechtenis zit, hebt u bovendien voor elke verschijning voor de onderzoeksgerechten recht op inzage in het dossier.

Kan de rechter ervoor zorgen dat mijn telefoon wordt afgeluisterd?

Ja, maar daarbij moeten wel zeer nauwkeurig omschreven wettelijke voorwaarden zijn vervuld.

Kan ik mij verzetten tegen huiszoeking?

Uw woning kan worden doorzocht wanneer er een door de rechter ondertekend huiszoekingsbevel is en wanneer de huiszoeking plaatsvindt tussen 5 en 21 uur, behoudens uitzonderingen namelijk:

1° wanneer een bijzondere wetsbepaling de opsporing of de huiszoeking 's nachts toelaat;

2° wanneer een magistraat of een officier van gerechtelijke politie zich tot vaststelling op heterdaad van een misdaad of wanbedrijf ter plaatse begeeft;

3° in geval van verzoek of toestemming van de persoon die het werkelijk genot heeft van de plaats of de persoon bedoeld in artikel 46, 2° van het Wetboek van Strafvordering (slachtoffer van huiselijk geweld);

4° in geval van oproep vanuit die plaats;

5° in geval van brand of overstroming;

6° wanneer de opsporing ten huize of huiszoeking betrekking heeft op een misdrijf bedoeld in :

boek II, titel I ter, van het Strafwetboek, (terroristische misdrijven) of;

boek II, titel VI, Hoofdstuk I, van hetzelfde Wetboek, wanneer er ernstige aanwijzingen zijn dat er vuurwapens, explosieven, kernwapens, biologische of chemische wapens, of schadelijke of gevaarlijke stoffen waardoor bij ontsnapping mensenlevens in gevaar kunnen worden gebracht, kunnen worden aangetroffen..

Kan de rechter mij fysiek dwingen tot het laten afnemen van DNA?

Ja, onder bepaalde voorwaarden.

Wat kan ik doen tegen een onderzoekshandeling die mijn rechten schendt?

Indien u geschaad wordt door een onderzoekshandeling met betrekking tot uw goederen kan u de opheffing ervan vragen (strafrechtelijk kort geding) (zie opsporingsonderzoek).

Heb ik tijdens het onderzoek toegang tot het dossier?

Ja. Wanneer u verdachte maar geen gedetineerde bent, kunt u om toegang tot het dossier verzoeken bij de onderzoeksrechter, die de toegang kan weigeren, maar een dergelijk besluit wel moet motiveren. Wanneer de rechter niet op het verzoek ingaat of wanneer het verzoek wordt afgewezen, kunt u beroep instellen bij de kamer van inbeschuldigingstelling. U kan ook een verzoek richten tot het openbaar ministerie. Indien u zich in voorlopige hechtenis bevindt, hebt u voor elke verschijning voor de onderzoeksgerechten inzage in het dossier.

Kan ik verzoeken om bepaalde onderzoekshandelingen?

Ja, of u nu gedetineerde bent of niet. U kunt hierom vragen door middel van een verzoekschrift. De onderzoeksrechter kan dit weigeren wanneer hij van mening is dat de maatregel niet noodzakelijk is voor het vaststellen van de waarheid of schadelijk is voor het onderzoek. Er is hoger beroep mogelijk.

In bijzondere gevallen: voorlopige hechtenis (4)

Hoe verloopt een verhoor door de rechter?

Het bevel tot aanhouding moet in elk geval aan u worden betekend binnen de termijn van 24 uur vanaf de effectieve vrijheidsberoving.. hetzij vanaf de betekening van het bevel tot medebrenging of het bevel tot verlenging. Voorafgaandelijk aan het verlenen van een aanhoudingsbevel moet een ondervraging plaatsvinden bij de onderzoeksrechter. U hebt recht op vertrouwelijk overleg met uw advocaat voorafgaand aan het verhoor en op bijstand van uw advocaat tijdens de ondervraging.

Kan ik hierna door een rechter worden gehoord?

Wanneer mag ik mijn advocaat zien?

U hebt op recht op bijstand tijdens het verhoor door de onderzoeksrechter. Na de aflevering van het bevel tot aanhouding, hebt u vrij verkeer met uw advocaat. Uw advocaat kan u bijstaan tijdens alle verhoren die plaatsgrijpen tijdens de voorlopige hechtenis.

Kan ik de wettigheid of de gronden van het aanhoudingsbevel aanvechten?

Binnen vijf dagen na de afgifte van het bevel tot aanhouding moet u verschijnen voor de raadkamer. Het dossier wordt de laatste werkdag voor de verschijning ter beschikking gehouden van u en uw advocaat . U of uw advocaat kunnen verzoeken om uw invrijheidstelling.

Uw advocaat kan uitsluitend bij deze eerste verschijning voor de raadkamer (en in hoger beroep) melding maken van een fout in het bevel. Wanneer het aanhoudingsbevel wordt gehandhaafd , hebt u het recht hoger beroep in te stellen. U moet dan binnen 15 dagen verschijnen voor de kamer van inbeschuldigingstelling. Bij overschrijding van deze termijn wordt u onmiddellijk vrijgelaten.

De handhaving van de voorlopige hechtenis is een maand geldig, en vanaf de derde beslissing tot handhaving, twee maanden. U kunt bij iedere zitting de noodzaak voor de verdere handhaving van de voorlopige hechtenis aanvechten. Twee dagen voor iedere verschijning wordt het dossier u ter beschikking gesteld.

Kan ik in de gevangenis contact opnemen met derden?

U kunt altijd contact opnemen met uw advocaat.

Wanneer dit voor het onderzoek noodzakelijk is kan de onderzoeksrechter u echter voor ten hoogste drie dagen verbieden contact te hebben met andere personen dan uw advocaat.

Wanneer kan ik in vrijheid worden gesteld?

Op ieder moment door de onderzoeksrechter of bij beslissing van de onderzoeksgerechten tijdens uw verschijning. U kunt in vrijheid worden gesteld onder voorwaarden of op borgtocht. Op beslissing van de onderzoeksrechter of de onderzoeksgerechten, kan u de voorlopige hechtenis ook ondergaan onder elektronisch toezicht.

Ik woon in een ander land. Moet ik tijdens het gerechtelijk onderzoek aanwezig zijn?

Een aanhoudingsbevel kan worden afgegeven wanneer er een gevaar bestaat van onttrekking aan de rechtsgang. De onderzoeksrechter of de onderzoeksgerechten kunnen u op borgtocht vrijlaten. U krijgt het betaalde bedrag terug wanneer u in alle stadia van de procedure verschijnt.

Wanneer u in vrijheid wordt gesteld, zal men u vragen te verschijnen op de zittingen en in beginsel voor de strafrechter. De onderzoeksrechter kan aan de beschikking tot invrijheidstelling onder meer de voorwaarde verbinden dat u het land niet mag verlaten. Deze voorwaarden kunnen met een periode van drie maanden worden verlengd. U kunt deze voorwaarden aanvechten bij de raadkamer.

Afsluiten van het gerechtelijk onderzoek (5)

Wat kan ik doen als het opsporingsonderzoek lang duurt?

Indien het gerechtelijk onderzoek na een jaar niet is afgesloten kunt u de zaak middels een met redenen omkleed verzoek aanhangig maken bij de kamer van inbeschuldigingstelling, die het verloop van het onderzoek zal nagaan. U kan geen verzoekschrift met hetzelfde voorwerp indienen vooraleer een termijn van 6 maanden is verstreken vanaf de laatste beslissing.

Kan er vóór het proces iets aan de tenlastelegging worden veranderd?

Na ontvangst van het dossier stelt de procureur des Konings een eindvordering op. Hij kan de verwijzing vorderen naar het bevoegde strafgerecht of de buitenvervolginstelling .. In die fase wordt enkel geoordeeld of er voldoende bezwaren bestaan om u te verwijzen naar de politierechtbank of correctionele rechtbank.

Kan ik vóór het proces bekennen schuldig te zijn aan alle of een deel van de ten laste gelegde feiten?

Ja, maar de rechter moet alsnog een beslissing nemen.

Hoe wordt het dossier gesloten?

Na kennis te hebben genomen van het verslag van de onderzoeksrechter en de eventuele burgerlijkepartij, de aanklager en de verdediging te hebben gehoord, besluit de raadkamer:

de verdachte naar de bevoegde rechter te verwijzen;

de buitenvervolginstelling uit te spreken;

de uitspraak op te schorten: de feiten worden vastgesteld, maar er wordt geen straf uitgesproken. De rechter bepaalt een termijn voor een proeftijd, en kan daaraan bepaalde voorwaarden verbinden;

de wet betreffende de internering toe te passen.

Welke rechten heb ik in deze fase?

U kunt uw dossier lezen en u voorafgaand aan de zitting bij de raadkamer een kopie van stukken doen toekomen. U kunt ook een verzoek indienen om bijkomende onderzoekshandelingen. Wanneer de onderzoeksrechter weigert deze te verrichten, kunt u hiertegen beroep instellen bij de kamer van inbeschuldigingstelling.

Kan ik hoger beroep instellen?

U kunt geen hoger beroep instellen tegen een verwijzingsbeschikking, behalve in het geval van fouten, omissies of nietigheidsgronden die nadelig zijn voor een onderzoekshandeling, de bewijsgaring of een handeling met betrekking tot de verwijzingsbeschikking, wanneer u dit aanvoert als grond voor niet-ontvankelijkheid of voor het verval van de strafvordering.

Kan ik in staat van beschuldiging worden gesteld in verband met een strafbaar feit waarvoor ik al in een andere lidstaat van de Europese Unie ben vervolgd?

In principe niet.

Laatste update: 22/08/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

3 – Mijn rechten tijdens het proces

Waar wordt het proces gevoerd?

Minder ernstige feiten (overtredingen met een boete van 1 tot 25 euro (overtredingen van het veldwetboek, enz.)) en alle verkeersovertredingen (ook met dodelijke afloop) worden behandeld door de politierechtbank;

Wanbedrijven of gecorrectionaliseerde misdaden (waarvoor meteen al verzachtende omstandigheden konden worden aangevoerd) worden behandeld door de correctionele rechtbank;

De meest ernstige misdrijven (waarvoor men geen verzachtende omstandigheden kan of wil aanvoeren) worden behandeld door het hof van assisen.

Is het proces openbaar?

Het proces is in beginsel openbaar en vindt plaats in een zaal die voor iedereen (belangstellenden, journalisten) toegankelijk is, behalve wanneer dit om veiligheidsredenen niet mogelijk is.

Wanneer u verdachte bent in een zedenzaak, kan het slachtoffer de rechtbank verzoeken om een zitting achter gesloten deuren; dat houdt in dat alleen de personen die bij het proces betrokken zijn toegang hebben tot de zittingszaal.

Wanneer er sprake is van de internering van een delinquent die vanwege geestesstoornis niet verantwoordelijk is voor zijn handelingen, kan deze verzoeken om een zitting achter gesloten deuren. Het openbaar ministerie kan zich hiertegen verzetten. Tot internering kan worden beslist indien de betrokkene:

1° een misdaad of wanbedrijf heeft gepleegd die de fysieke of psychische integriteit van derden aantast of bedreigt; en

2° op het ogenblik van de beslissing aan een geestesstoornis lijdt die zijn oordeelsvermogen of de controle over zijn daden tenietdoet of ernstig aantast; en

3° bij wie het gevaar bestaat dat hij als gevolg van zijn geestesstoornis, eventueel in samenhang met andere risicofactoren, opnieuw feiten zoals bedoeld in 1° zal plegen.

Wie doet uitspraak over de zaak?

Bij de politierechtbank of de correctionele rechtbank gebeurt dat door beroepsrechters. Bij het hof van assisen doen echter uitsluitend 12 juryleden uitspraak over de vraag of de verdachte schuldig is. Samen met drie rechters doen zij vervolgens uitspraak over de op te leggen straf.

Kunnen de tenlastelegging of de vorderingen tijdens het proces worden veranderd?

De ten laste gelegde feiten kunnen door het parket en door de rechter verschillend worden beoordeeld. Wanneer u bijvoorbeeld een autoruit hebt gebroken, kan het zijn dat het parket u vervolgt voor poging tot diefstal, terwijl u in werkelijkheid alleen de intentie had de ruit te breken. De rechter kan dit anders benoemen en van mening zijn dat er sprake is van beschadiging. U moet hier echter wel op worden gewezen, zodat u zich op deze nieuwe grondslag kunt verdedigen.

Wat gebeurt er als ik tijdens het proces verklaar schuldig te zijn aan alle of een deel van de ten laste gelegde feiten/beschuldigingen?

De straf zal niet van rechtswege verminderd worden.

Wat zijn mijn rechten tijdens het proces?

Moet ik bij het proces aanwezig zijn? Is het nodig dat ik bij het gehele proces aanwezig ben?

U kunt zich altijd laten vertegenwoordigen door een advocaat. In uitzonderlijke gevallen kan de rechtbank besluiten dat u in persoon moet verschijnen. Dit moet de rechtbank u dan meedelen door middel van een beschikking die u voorafgaand aan de zitting moet ontvangen.

Kan het proces zonder mij plaatsvinden?

Wanneer u niet aanwezig bent en evenmin vertegenwoordigd bent door een advocaat om te reageren op de beschuldigingen, vindt het proces zonder u plaats en zult u bij verstek worden veroordeeld.

Als ik in een andere lidstaat woon, kan ik dan via een videoverbinding deelnemen?

Nee.

Word ik bijgestaan door een tolk als ik de taal van de rechter niet begrijp?

Ja.

Moet ik een advocaat hebben?

Nee, behalve bij het hof van assisen.

Wordt mij een advocaat toegewezen?

In bepaalde gevallen wel (zie [informatieblad 1](#)).

Mag ik van advocaat wisselen?

Ja.

Mag ik tijdens het proces het woord voeren?

Ja.

Is het noodzakelijk dat ik tijdens het proces spreek?

Dat is niet verplicht.

Wat zijn de gevolgen als ik tijdens het proces niet de waarheid spreek?

U hoeft zichzelf niet te beschuldigen, en u mag uw verdedigingsstrategie opzetten zoals u dat wilt. Dat betekent dat u ook het recht hebt te zwijgen.

Welke rechten heb ik met betrekking tot het bewijs dat tegen mij wordt aangevoerd?

Kan ik het tegen mij aangevoerde bewijs aanvechten?

Ja.

Hoe?

Door de nietigheid van het verzamelde bewijsmateriaal aan te voeren, door ander bewijsmateriaal over te leggen of door tijdens de zitting aan de rechter te vragen om andere onderzoekshandelingen te laten uitvoeren.

Waarom?

Om de onregelmatigheid van de procedure of de onwaarschijnlijkheid van de beschuldiging aan te tonen.

Kan ik tegenbewijs aanvoeren?

U kunt alle soorten documenten overleggen, om een contra-expertise verzoeken, een nieuwe getuige laten horen, enz.

Mag ik gebruik maken van een privédetective om bewijs in mijn voordeel te verkrijgen?

Ja.

Zijn dergelijke bewijzen ontvankelijk?

Ja.

Mag ik getuigen vragen om te spreken in mijn voordeel?

Ja.

Mogen mijn advocaat of ik vragen stellen aan de andere getuigen in de zaak?

Ja, door tussenkomst van de politie of de rechter.

Mogen mijn advocaat of ik hun verklaringen aanvechten?

Ja.

Wordt er rekening gehouden met mijn strafblad?

Ja.

Met welke gegevens?

Bepaalde veroordelingen uit het verleden.

Op welke wijze? Op welk moment?

Deze gegevens kunnen ertoe leiden dat de hoogte van de straf wordt verhoogt.

Wordt er rekening gehouden met eerdere veroordelingen in een andere lidstaat?

Ja, daarmee wordt rekening worden gehouden op dezelfde wijze als met veroordelingen in de desbetreffende lidstaat.

Wat gebeurt er aan het eind van het proces?

Wat zijn de mogelijke uitkomsten van het proces?

Niet-ontvankelijkverklaring van de vervolging, wanneer een belangrijke rechtsregel niet is nageleefd. Een nieuw proces blijft dan wel mogelijk;

Vrijspraak, wanneer er onvoldoende bewijs is om uw schuld zonder gerede twijfel aan te tonen;

Veroordeling.

In het geval van een veroordeling heeft de rechter vijf mogelijkheden, waaruit hij een keuze kan maken aan de hand van de aard van de strafbare feiten en uw gerechtelijk verleden:

gevangenisstraf;

straf onder elektronisch toezicht;

werkstraf: binnen de termijn van een jaar onbetaald werk voor de gemeenschap verrichten op straffe van de uitvoering van een door de rechter bepaalde

vervangende gevangenisstraf en/ of een geldboete;

autonome probatiestraf: het gaat om de verplichting zich aan bijzondere voorwaarden te moeten houden gedurende een periode van minstens zes maanden en hoogstens twee jaar;

geldboete;

opschorting van de tenuitvoerlegging van de veroordeling of opschorting van de uitspraak, al dan niet met proefvoorwaarden (geen strafbare feiten meer begaan, scholing volgen, niet meer op bepaalde plekken komen, enz.) voor een periode van een tot vijf jaar;

loutere schuldigverklaring, zonder oplegging van een sanctie.

Welke rol speelt het slachtoffer in het proces?

Het slachtoffer kan zich uitspreken over de feiten die op hem of haar betrekking hebben en verzoeken om een financiële vergoeding, indien het zich burgerlijke partij heeft gesteld.

Hoe?

Wanneer?

Het slachtoffer kan zichzelf of via een advocaat burgerlijke partij stellen door middel van een eenvoudige verklaring op de zitting.

Het slachtoffer kan zich wel niet voor het eerst burgerlijke partij stellen als de zaak al in behandeling is in hoger beroep.

Zie voor meer informatie de informatiebladen over de [rechten van slachtoffers](#).

Links

 [Adressen van de gerechten](#)

 [Website van het ministerie van Justitie](#)

 [Adressen van de gevangenis](#)

Laatste update: 22/08/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

4 – Mijn rechten na het proces

Kan ik hoger beroep instellen?

Kan ik hoger beroep instellen tegen de straf in het vonnis/arrest dat tijdens het proces is uitgesproken?

Een vonnis dat is gewezen terwijl u niet aanwezig was en niet werd vertegenwoordigd door een advocaat, wordt bij verstek gewezen. Daartegen bestaat een bijzonder soort beroep, namelijk verzet. Hier kan altijd gebruik van worden gemaakt. Ook hoger beroep is mogelijk.

Wanneer het vonnis is gewezen terwijl u aanwezig was of vertegenwoordigd door een advocaat, is er sprake van een beslissing op tegenspraak. Het rechtsmiddel is dan hoger beroep. Hoger beroep is dus niet mogelijk tegen arresten van het hof van beroep en van het hof van assisen. Enkel cassatieberoep is mogelijk.

Hoe? Bij wie?

Wanneer u gedetineerd bent, kan verzet en hoger beroep worden aangetekend op de griffie van de gevangenis. Wanneer u niet gedetineerd bent, moet verzet worden aangetekend via een gerechtsdeurwaarder, terwijl hoger beroep moet worden ingesteld bij de griffie van de rechtbank die de uitspraak heeft gedaan.

Binnen welke termijnen?

Het verzet moet worden ingesteld binnen 30 dagen.

De termijn voor verzet gaat in op de dag volgend op die waarop de beslissing schriftelijk is bekendgemaakt (betekening).

Het hoger beroep moet worden ingesteld binnen 15 dagen.

De termijn voor hoger beroep gaat in op de dag volgend op die van de zitting waarin het vonnis is uitgesproken.

Op welke gronden kan ik hoger beroep instellen?

Een verschil van mening over de vaststelling van de genoemde feiten of over de rechtsgronden.

Wat gebeurt er als ik hoger beroep instel?

Wat gebeurt er wanneer ik in de gevangenis zit terwijl ik hoger beroep instel?

Wanneer het beroep te maken heeft met de zaak waarvoor u in voorlopige hechtenis zit, en wanneer u veroordeeld bent tot gevangenisstraf, blijft u in voorlopige hechtenis totdat de nieuwe beslissing is gegeven. Tijdens deze periode kan u een verzoek tot voorlopige invrijheidstelling indienen.

Wanneer u voor een andere zaak gedetineerd bent, heeft het beroep geen invloed op deze detentie.

Hoe lang duurt het voordat het hoger beroep wordt behandeld?

Bij verzet vindt de zitting plaats binnen 15 dagen nadat het rechtsmiddel is ingesteld, als u niet gedetineerd bent, en binnen 3 dagen als u gedetineerd bent.

Bij hoger beroep is dit binnen maximaal 60 dagen na het instellen van het beroep.

Kan ik bij het beroep met nieuwe bewijzen komen?

Ja.

Welke regels gelden er?

Dezelfde regels als bij de rechter in eerste aanleg (zie [informatieblad 3](#)).

Wat gebeurt er tijdens de behandeling in hoger beroep?

De rechter zal eerst nagaan of het beroep tijdig is ingesteld, en of voldaan is aan de andere ontvankelijkheids en geldigheidsvereisten.

In geval van verzet, onderzoekt de rechter of de reden waarom noch u noch uw advocaat aanwezig waren op het eerste proces, geldig is. De rechter beoordeelt de naar voren gebrachte feiten en besluit over de eventueel uit te spreken straf. Bovendien moet u aanwezig zijn tijdens de verzetsprocedure opdat deze geldig kan verlopen.

Het hoger beroep wordt ingesteld door een verklaring op de griffie van de rechtbank die het vonnis heeft gewezen. Op straffe van verval van het hoger beroep, moet naast de verklaring ook een verzoekschrift worden ingediend dat nauwkeurig de grieven bepaalt die tegen het vonnis worden ingebracht. Hiervoor kan een modeldocument worden gebruikt (<http://www.ejustice.just.fgov.be/wet/wet.htm>). De rechter in hoger beroep beoordeelt de naar voren gebrachte grieven en besluit over de eventueel uit te spreken straf.

Hoe kan de beslissing van de rechtbank/het hof luiden?

Wat gebeurt er als het beroep wordt toegewezen of afgewezen?

Wanneer het verzet of het hoger beroep wordt toegewezen, zijn er twee mogelijkheden:

niet-ontvankelijkverklaring van de vervolging of vrijspraak, wat tot gevolg heeft dat u onmiddellijk wordt vrijgelaten als u gedetineerd bent; een veroordeling tot een lagere straf.

Wanneer het beroep wordt verworpen,

in verzet, zal de veroordeling worden bekrachtigd, maar nooit worden verzwaaard;

in hoger beroep, kan de veroordeling worden bekrachtigd of verzwaaard.

Heb ik het recht om hoger beroep in te stellen bij een hogere of andere rechter?

Tegen een beslissing die in verzet is gewezen door een rechtbank, is hoger beroep mogelijk bij de beroepsinstantie. Tegen een beslissing die in hoger beroep is gewezen, kan binnen 15 dagen cassatieberoep worden ingesteld bij het Hof van cassatie, via de griffie van de beroepsinstantie. De advocaat die uw voorziening ondertekent, moet houder zijn van een getuigschrift van een opleiding in cassatieprocedures. De tenuitvoerlegging van de veroordeling wordt niet opgeschort tijdens de cassatieprocedure.

In welke gevallen?

Beroep in cassatie is alleen mogelijk wanneer er sprake is van schending van het recht of van de procedure.

Wanneer de eerste beslissing onterecht was, krijg ik dan schadevergoeding?

Ja, ingeval u in voorlopige hechtenis bent genomen voor meer dan acht dagen, kan u onder bepaalde voorwaarden hierop aanspraak maken.

Wat?

Vergoeding ter compensatie van de door de voorlopige hechtenis geleden schade.

Hoe?

Door een schriftelijke aanvraag bij de Federale Overheidsdienst Justitie.

Als het door mij ingestelde beroep wordt toegewezen, blijft mijn veroordeling dan op mijn strafblad staan?

Nee.

Wanneer is een veroordeling definitief?

Wanneer de termijnen van de eventuele rechtsmiddelen (verzet, hoger beroep en voorziening in cassatie) zijn afgelopen, wordt de veroordeling definitief.

Ik kom uit een andere lidstaat. Kan ik na het in België gehouden proces worden teruggestuurd?

Ja.

Gaat dit automatisch?

Nee, er is altijd toestemming nodig van België en van de andere lidstaat.

In welke gevallen?

Tenuitvoerlegging van het in België uitgesproken vonnis in uw land van herkomst waartegen geen beroep kan worden ingesteld.

- 1ste geval: wanneer u verzoekt om te worden overgebracht. Er is geen verplichting tot overbrenging voor de betrokken staten. Deze overbrenging is een loutere gunst.

- 2de geval: ook zonder uw toestemming. Vereist is dat u geen recht op verblijf heeft in België. De betrokken staten zijn ook hier niet verplicht tot overbrenging.

- Of wanneer een Europees aanhoudingsbevel is gericht door België aan uw land van herkomst, met de garantie van terugkeer naar het land van herkomst.

Kan ik beroep instellen tegen de beslissing om mij terug te sturen?

Nee.

Als ik in België veroordeeld ben, kan ik dan voor hetzelfde misdrijf opnieuw worden berecht?

Nee.

Informatie over de ten laste gelegde feiten/de veroordeling

Wordt de informatie over de veroordeling en de desbetreffende ten laste gelegde feiten opgenomen in mijn strafblad?

Ja, voor bepaalde veroordelingen.

Hoe en waar wordt deze informatie bewaard?

Deze informatie wordt bewaard in het "Centraal strafregister", dat wordt beheerd door de Federale Overheidsdienst Justitie.

Hoe lang wordt deze informatie bewaard?

Veroordelingen tot een politiestraf (1 tot 7 dagen gevangenisstraf, 1 tot 25 euro boete, 20 tot 45 uur werkstraf) worden na 3 jaar niet meer vermeld in het uittreksel uit het strafregister.

Dit geldt niet voor andere veroordelingen. Door het volgen van een procedure tot herstel in eer en rechte is het echter mogelijk ze te laten wissen.

Kan deze informatie bewaard worden zonder mijn toestemming?

Ja.

Kan ik bezwaar maken tegen het bewaren van deze informatie?

Nee.

Wie hebben toegang tot mijn strafblad?

De gerechtelijke instanties en de politie hebben hier onbeperkt toegang toe.

Het strafblad moet niet worden verward met het uittreksel uit het strafregister, dat door bepaalde overheidsinstanties of particuliere personen (werkgever, etc.) wordt vereist en waarin niet alle informatie van het strafblad wordt vermeld. Zo worden bijvoorbeeld eenvoudige schuldigverklaringen, gevangenisstraffen van zes maanden of minder en boetes van 500 euro of minder dan wel boetes voor verkeersovertredingen zonder ontzegging van de rijbevoegdheid van meer dan 3 jaar, niet meer vermeld na 3 jaar na het uitspreken van de veroordeling.

Laatste update: 22/08/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.

5 – Verkeersovertredingen en andere lichte overtredingen

Hoe worden lichte verkeersovertredingen behandeld?

Wanneer de politie een verkeersovertreding vaststelt, kan zij een boete opleggen. U kunt deze ofwel direct betalen als u wordt tegengehouden door de politie ofwel ontvangt u thuis een proces-verbaal en een uitnodiging om te betalen.

Door het betalen van dit bedrag voorkomt u dat u wordt opgeroepen om te verschijnen voor de politierechtbank en niet alleen een hogere boete zult moeten betalen, maar ook de bijkomende gerechtskosten.

Wie behandelt dit soort overtredingen?

De politie staat in voor de boetes van lichte verkeersovertredingen, ook 'onmiddellijke inning' genoemd.

Indien u deze onmiddellijke inning niet betaalt, kan het openbaar ministerie u een minnelijke schikking voorstellen, die hoger ligt dan het oorspronkelijke bedrag.

Vanaf juli zal er ook mogelijkheid zijn tot het opleggen van een bevel tot betalen door het openbaar ministerie, waardoor de boete direct uitvoerbaar wordt (kan worden afgetrokken van de belastingen bvb).

Procedure?

De overtreder ontvangt het proces-verbaal en het voorstel tot betalen of de minnelijke schikking per aangetekende brief.

De betalingstermijn staat vermeld op de brief.

Sancties?

Wanneer de overtreder noch de onmiddellijke inning, noch de minnelijke schikking betaalt, kan hij worden gedagvaard voor de politierechtbank om hem overeenkomstig de wet een straf op te leggen (boete, gevangenisstraf, opleggen van een rijverbod).

Het openbaar ministerie is ook niet verplicht om een minnelijke schikking voor te stellen. Het kan ook direct overgaan tot dagvaarding indien men vindt dat het opleggen van een gevangenisstraf en/of een hoge boete en/of een rijverbod nodig is. Dit zal onder andere het geval zijn als de overtreding de verkeersveiligheid ernstig in het gedrang brengt of indien de overtreding zware menselijke en/of materiële schade tot gevolg heeft.

Worden ingezetenen van andere lidstaten voor dit soort overtredingen vervolgd?

Ja.

Hoe?

De overtreder ontvangt een minnelijke schikking van het openbaar ministerie.

Hoe worden andere lichte overtredingen behandeld?

Op onbetamelijk gedrag (ten aanzien van betaald parkeren, openbare netheid) kan worden toegezien door de gemeentelijke overheid – deze kan namelijk een gemeentelijke administratieve sanctie opleggen. Wanneer u niet betaalt, kunt u voor het vredegerecht worden gedaagd.

Bij overtredingen op maatschappelijk en fiscaal gebied en op het gebied van veiligheid bij voetbalwedstrijden, in het openbaar vervoer, enz. zijn speciale instanties bevoegd om administratieve boetes uit te schrijven. Er bestaan verschillende beroepsmogelijkheden bij de burgerlijke rechtbank .

Komen deze overtredingen op mijn strafblad te staan?

Een veroordeling door een rechtbank komt op het strafregister. Een onmiddellijke inning voor verkeersovertredingen en administratieve boetes niet.

Laatste update: 22/08/2017

De verschillende taalversies van deze pagina worden bijgehouden door de betrokken lidstaten. De informatie wordt vertaald door de diensten van de Europese Commissie. Eventuele aanpassingen zijn daarom mogelijk nog niet verwerkt in de vertalingen. De Europese Commissie aanvaardt geen verantwoordelijkheid of aansprakelijkheid met betrekking tot informatie of gegevens in dit document. Zie de juridische mededeling voor auteursrechtelijke bepalingen van de lidstaat die verantwoordelijk is voor deze pagina.